151
D6

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
151 D 6

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
151 D 6

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
151 D 6

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
151 D 6

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
151 D 6

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
151 D 6

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
151 D 6

~~V:97b~~
151 D.6.
~~169~~ V.29a
CA. 1606a (II)

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
151 D 6

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
151 D 6

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
151 D 6

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
151 D 6

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
151 D 6

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
151 D 6

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
151 D 6

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
151 D 6

Stella clericoꝝ cuilibet clerico ſumme neceſſaria

Koninklijke
Bibliotheek
te 's Hage

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
151 D 6

Stella

Tractatus qui ſtella cleri ricoꝝ dicitᷣ feliciter incipit.

Uaſi ſtella matutina
in medio nebule.i.pctōꝝ. Proҏetates hꝰ ſtelle matutīe pn̄t
referri ad quēlibet doctorē fidei.i.ſacerdotē Et continētᷣ in
his verſibꝫ Lucis ſplēdorē fert ſecū.fert quoqꝫ rorem
Ingens dat letum.vigilansqꝫ.docēs.preit ipſum.
Solem.defectum lune comitans hyemiſqꝫ
Tpe luceſcit.cedens eſtate quieſcit

Gloſa

Ucis ſplēdorē fert ſecū.vt ibi Uos eſtis lux mdi Fert qꝫ rorez
ſcꝫ in p̄dicatōe.vt ibi Tenebroſa aq̄ in nubibus aeris.Ingens
eſt.vt ibi Ecce ſacerdos magnꝰ Dat letū.i.fac audientē p̄dica
tionē letū.q̄ ē in tenebris ignorātie. Uigilansqꝫ dr.vt ibi.Beatus ſer
uus quē cū venerit dn̄s.inuenerit vigilantē Docēsqꝫ dr ſcꝫ ꝑ bonā fa-
mā ⁊ honeſtā ꝯuerſationē Preit ipm ſolē.i.xp̄m q̄ ē verꝰ ſol iuſticie. ſi
cut miles dn̄m ſuū p̄cedit inimicos occidēdo ſuo gladio acuto. vt mor-
tui mundo viuāt xp̄o. Defectū lune comitans.i. ſancte ecclie ꝑ ꝯpaſ-
ſionē.vn̄ Quis infirmatᷣ.⁊ ego nō infirmor Hiemiſq̄ tpe luceſcit.i. in tē
pore tribulatōis apparet in calore fidei. Cedens eſtate q̄eſcit.ſcꝫ in v⁊ē
te a feruore luxurie ⁊ a ceteris vitijs.vn̄ Qui potuit tranſgredi⁊ nō eſt
tranſgreſſus Salomō Memēto creatoris ⁊c. Apoſt. Diuiſiōes mini-
ſtrantiū ſunt in eccīa dei.ſcꝫ actiui ꝯtemplatiui ⁊ p̄lati Unuſq̄ſqꝫ in ſua
vocatōe ⁊ in ſuo ordine vł miniſterio vel officio intendat. vt virtuoſe et
viriliter ī vinea ope⁊tur.vn̄ Criſoſtomus. Multi ſunt p̄lati ſiue ſacerdo
tes nomine.ſed pauci ſunt dignitate.vn̄ Aplꝰs Melius eſt eē paucos
et vtiles q̄ꝫ multos ⁊ inutiles.Lucas Meſſis q̄dē mł̄ta.oparij ꝟo pau
ci.ſcꝫ fideles ⁊ veri. Hieronimus Si charitas facit p̄cium in rebꝫ hone
ſtis.nihil charius deo ⁊ hominibꝫ habentibꝫ rōnem bono ⁊ vtili paſto-
re Iohannes Paſtor bonus aīam ſuam ponit pro ouibꝫ ſuis Unde ter
dictum eſt petro Petre amas me. Gloſa Amas me plus q̄ꝫ tuos cog-
natos ⁊ amicos.plus q̄ꝫ res tꝑales.plus q̄ꝫ teipſum. paſce oues meas.
Unde dominus in euangelio Qui amat animā ſuam plus q̄ꝫ me.non
eſt me dignus. Apoſto. Erunt homines ſeipſos amantes Illi dicuntᷣ
ſeipſos amare qui ſuum honorē ⁊ commodū plus diligunt q̄ꝫ honorem
dei Auguſt.in li.de doctri.chriſtiana. Illi vero deuꝫ diligunt. qui nihil
aliud q̄ꝫ vt nomen dei glorificetᷣ exercent Un̄ iam pauci volunt ſuſtine-
re propter xp̄m paupꝫtatem.contemptū.dolorem. Sed cupiunt diuiti-
as honores.⁊ ſuauitates huius mundi. Tales eīm non ſuſcipiūt curas
aīaꝝ vel p̄laturas ꝓpter onus vel iugum dn̄i.ſed ꝓpter honorem. Cura
eīm animaꝝ non debetur honori ſed oneri

Ultiplex eīm eſt queſtio quomodo ſacerdos vel paſtor curā ſuā
intrauerit.vel quomodo in ea vixerit.vel qualiter eam rexerit.vł

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
151 D 6

patrimonium crucifixi expenderit. vel propter quem finem eam ſuſci-
perit. vel vt paſcat gregem ſibi commiſſum verbo ⁊ bono exemplo. vl
vt paſcatur a grege Unde hoc nomen paſtor deriuatur ab hoc verbo
paſco ſcis. ⁊ non a paſcor paſceriſ. Unde illud Hieremie Paſtores paſ
cebant ſe. ⁊ gregem meum non paſcebant

Rultima eīn rōne reddenda dixit ioſeph. i. xp̄us q̄ eſt verus io
ſeph fratribꝫ ſuis. ſ. paſtoribꝫ eccīaꝝ Amen dico vobis nō vide
bitis faciē meā donec adduxeritis fratrē veſtꝝ minimū. Gloſa.
Qui minimū requirit. non obliuiſcitˀ maiorem. Unde illud. Sanguinē
eius. id eſt animā eius de manu tua reqram Grego. Tot mortibus di
gni ſunt negligentes paſtores quot negligunt aīmas Unde videat q̄ſ
q̄ paſtor vel ſacerdos qūo curā ſuam intrat. vel qūo eam regat. vel q̄li
ter in ea viuat. vel ꝓpter quem finem ſuſcepit. vel qūo patrimoniū cruci-
fixi vt dcm̄ eſt expendat. ne a dn̄o ei obijciatˀ in reddendo rōem yronice
Amice ſcꝫ temporaliū reꝝ et non animaꝝ qūo huc intraſti non habens
veſtem nuptialem. i. caritatem. qꝛ non ꝓpter caritatē. i. deum qui eſt ve-
ra caritas curam tuam intraſti vt gregē tibi ꝯmiſſum paſceres verbo ⁊
bono exemplo. ſed vt paſcereris ab eo. i. vt negligens ⁊ ocioſus ⁊ viuēs
luxurioſe. ⁊ eo obmuteſcente dicat dn̄s. Ligatis manibus ne poſſet ſe
defendere. ⁊ pedibus ne poſſit fugere. proijcite eum in tenebras exterio
res. i. continuo ⁊ ꝑpetue vrentes. quia plus dilexit lucrum temporale q̄
animarum. pro quibus filius dei mortēꝫ ſuſtinuit Et quia hic vixit de
licioſe ⁊ totus ſuſpirauit in peccatis. totus ſuſpiret eternaliter in penis.
Et quantum gloriatus eſt in delicijs vite huius. tantum locum date
ei in tormentis. ⁊ facite eum montem in inferno. et ardeat vt oleum in
flamma. vnde yſa. Aportari te faciam ſicut gallum gallinacium. q̄ por-
tatur de foro pedibus ſurſuꝫ erectis ⁊ dimiſſo capite. ⁊ decoquitur in ol
la. ſic tu decoqueris in olla gehennali varijs cruciatibus. vt pena corre-
ſpondeat culpe. quia non cantaſti non generaſti. ⁊ cum alijs maior repu-
taberis. ſicut gallus gallinacius maior eſt alijs

CUm beneficium alicui porrigitur valde gaudet. ſed non que-
rit primo quis ſanctoꝝ ſit patronus in ecclīa. ſed quātum vale
at in temporalibus. vnde iam pauci curant quomō curam ſuaꝫ
ſuſcipiunt vel intrant. aut qualiter eam regant vel in ea viuant ſm̄ deuꝫ
nec ſymoniā abhorrent. ſed heu ip̄a iam in pluribus dn̄atur Greg. Si
q̄s ea intentōe gradus eccīaſticos velˀ beneficia querit vt inde habeat vi
te neceſſaria. hic ꝑuerſo ordine vult celeſtia mercari Longe eīn melius
eſſet mendicare vel arare vnde viueret. vnde Johannes. Qui non in-
trat in ouile ꝑ oſtium. i. xp̄m. ſed aſcendit aliunde. ille fur eſt ⁊ latro. fur ē
furando ſibi virtutes ab alijs. latro eſt occidendo anīas. Fur non venit
niſi vt furetˀ mactet ⁊ ꝑdat Furetur virtutes. mactet corpus ⁊ ꝑdat ani
mam in gehennam ignis.

Ulilibet paſtor ⁊ ſacerdos
in ſe tenetur habere tria ſcꝫ ſcientiam. eloquentiaꝫ ⁊ bonam vitam

Sciam dʒ habere diuioꝝ libroꝝ. ac eoꝝ intelligentiā in q̄bꝫ deū cognoſ
cat. ſe ⁊ alios. vñ Bernar. Multi multa ſciūt. ſeipſos aūt neſciūt. Qui
ſeipm̄ non cognoſcit. nihil ſcit. Hec eſt em̄ probatiſſima ſcia inter phi-
loſophos ſeculares. dicunt em̄. cognoſce teipm̄ Qm̄ Aug. in li. de ſanc
ta tri. dei preferent ſcie celeſtium terreſtrium ⁊ infernorum ꝓpriam cogno
ſcere infirmitatē. Unde ⁊ bernar. Domine da mihi ſcire te. cognoſcere
me. diligere te. Eloquentiā debet habere diſcretam. vt ea que ſcit ⁊ in-
telligit alijs predicet. ne abſcondat pecuniam dñi ſui. id eſt ne ſit canis
mutus in domo. id eſt eccleſia. Unde yſai. Clama ne ceſſes ⁊ annuncia
populo meo ſcelera eorum. Tulius melius eſt eloqui copioſe ⁊ pruden-
ter q̄ȝ aliquid ſine eloquentia acutiſſime excogitare. id eſt eloquentia eſt
ſcientia recte proferendi ex cogitatione cum ornatu verboꝝ et pondere
ſententiarum. Idem Efficatius eſt audire q̄ȝ audiri Ideo ſacerdos te-
netur habere ſciam ⁊ eloquentiā. vñ Grego. In ſcia ſacerdotis nec ē ve
nia nec excuſatio Daniel. alibi ezechiel Qui aūt docti fuerit fulgebunt
quaſi ſplendor firmamenti. id eſt ſolis. ⁊ qui ad iuſticiam erudiunt mul
tos. quaſi ſtelle in perpetuas eternitates. Unde apoſtolus. Duplici ho
nore honorandi ſunt ſacerdotes. Primo propter officij dignitatē Se-
cundo propter doctrinam. precipue illi qui fideliter laborant in euange-
lio. qꝛ ordo fidelium prelatoꝝ eſt precipuus. Uitam bonam tenetur ha
bere ſacerdos vt que ore p̄dicat. ope compleat. Actu. i. Cepit ieſus face
re ⁊ docere. Hiero. Quid em̄ aliud eſt bñ loqui aut p̄dicare ⁊ ꝑuerſe vi
uere. q̄ȝ ꝓprio ore ſeipſum ꝯdemnare. Orige. Qui alium non inſtruit ſe
ipſum docere non pt̄ Grego. Non in verboꝝ ſplendore predicator glo-
rietur. ſed in ope virtutū. Hiero. Doctoris eſt lapſis manū porrigere
adiutricem ⁊ errantibus oſtendere iter veritatis. Grego. Bonus doc-
tor eſt q̄ humiliter ſeruat diſciplinā. ⁊ ꝑ diſciplinā non incurrit ſuꝑbiam
Criſoſt. Uis bonus apparere. circa vitā tuam eſto hauſterus. circa ali
orum peccata eſto benignus. Audiant te homines parua mandantem
et grauia facientem Grego. Cuius vita deſpicitur. reſtat vt eius ſermo
contemnetur

Uiuis em̄ paſtor ſiue ſacerdos ſit ſedulꝰ in cura ſibi cōmiſſa et
in ambone fidelis p̄dicator vt p̄co dñi. vt paret dño plebem per
fectam. in cathedra vt pius ⁊ diſcretus iudex. in confeſſione me
diator inter deū ⁊ pctōrē. vñ Criſoſt. Non erramus modicā pn̄iam in-
iungentes. Nonne melius eſt ꝓpter mīam reddere rōem q̄ȝ ꝓpter crude-
delitatē. Nā vbi paterfamilias eſt largus. diſpenſator eius nō dʒ eē te-
nax Sed deus eſt benignus. vt quid ſacerdos eſt auſterus

It etiam ſacerdos vel paſtor pius in afflictoꝝ cōpaſſione ⁊ ho
ſpitalitate. ⁊ in elemoſinarum pro poſſe largitione duplici. ſcili-
cet corporali ⁊ ſpirituali. Spūalis continet in hoc ꝟſu Corrigo
parco p̄cor doceo fero ꝯſulo ſolor Corrigo errantē. parco inimicis. pre-
cor ꝓ inimicis. doceo inſipiētes. fero ſuſtinētes. ꝯſulo puſillanimes. ſolor
tribulatos Corꝑalis ꝯtinet in hoc ꝟſu Colligo poto cibo redimo tego

viſito condo. Sunt etiã ſeptẽ ſpẽs elemoſine. Prima eſt quã hõ ſibiipſi
dat. Unde Salomon Miſerere anime tue placens deo. Idem Qui ſi/
bi nequaꝫ cui bonus. Secunda elemoſina ponitur ſupra pedes domi/
ni. quã dat oſtiatim mendicantib⁊ ⁊ ꝑegrinis ⁊ hoſpitib⁊ in hoſpitio col
ligendo ꝓpter deum· vnde Eſaias Frange eſurienti panẽ tuum. Au/
guſtinus. Elemoſina eſt vnguentuꝫ quo maria magdalena vnxit pe/
des dñi. i. pauperes qui ſunt membra eius vngebat. Tercia ponitur in
gremiũ domini. que datur leproſis infirmis ⁊ captiuis. ꝑcipue inter pa/
ganos. vnde Eccleſiaſticus. Abſcondite elemoſinã in ſinu pauperum.
Quarta ponitur in manus domini. quã homo dat viduis ⁊ orphanis.
et illis quos pudet mendicare. ⁊ qui magnũ defectũ ſuſtinent ꝓpter ho/
norẽ temporalẽ. precipue autẽ quã dat amicis ⁊ cognatis ⁊ indigenti/
bus Unde illud. Et carnẽ tuã ne deſpexeris. Catho ignotũ tibi tu no
li ꝑponere notis. Quinta eſt q̃ ponitur ſup̃ cor dñ̃. cum homo dimittit
offenſas ſibi illatas. verbis iniurijs ⁊ reb⁊ ablatis. vnde. Dimittite et
dimittetur vobis. Sexta ponitur in os dñ̃. qñ quis offert ad araꝫ pro
poſſe ſuo de rebus iuſte acq̃ſitis. vbi offertur ſacroſanctũ corpus domi
ni pro ſalute viuoꝝ ⁊ mortuoꝝ. Et cum quis dat ſacerdotibus elemoſi
nam cuiuſcũqꝫ ꝓfeſſionis vel ad calicem vel ad ornamentũ ⁊ decorẽ do
mus domini. Uñ apoſtolus. Operemur bonum ad omnes dum tem/
pus habemus. maxime aũt ad domeſticos fidei ⁊ doctores. ſcꝫ ſacerdo
tes. qui ſunt illuminatores fidei. Septima eſt cum qua xp̃us totus ve/
ſtit. que datur mortuis qui ſunt in purgatorio. Unde in libro Macha
beoꝝ Sancta ergo ⁊ ſalubris eſt cogitatio pro defunctis exorare. vt a
peccatis eorum ſoluant. Sancta pro compaſſione. ſalubris pro elemo/
ſinaꝝ largitione. vnde Mattheus Date elemoſinã ⁊ munda erunt vo
bis omnia. Daniel. Redime elemoſinis peccata tua. Bernard⁹ Ele/
moſina data in vita eſt lucerna que illuminat animam ne cadat in tene/
bras eternas. Idem O homo ſi ieiunas. in hoc non differs a diabolo.
quia ipſe nunq̃ꝫ comedit. etiam ſi vigilas. ipſe nunq̃ꝫ dormit. ſi continẽs
es. ipſe nunq̃ꝫ coit. ſi ſilentium tenes. ipſe nunq̃ꝫ verbis defluit. in hoc ſo
lum maxime dyabolum ſuperas. ſi ad elemoſinam operam p̃ſtas. Be/
da. Fruſtra adoraturus manus ſuas expandit ad deum. qui eas ad
ſubueniendum pro poſſe ſuo pauperi non oſtendit. Apoſtolus. Pie/
tas ad omnia valet. Nam ſi quis lubricum carnis patitur vapulabit.
ſed non perivit. Hieronimus. Non memini me legiſſe aliquem eſſe dã/
natum in hoc ſeculo. qui vitam duxit liberalem. Gregorius. Nunq̃ꝫ eſt
vacua manus a munere aut propter munus. vbi eſt archa cordis reple
ta bona voluntate. Auguſtinus. Qui dat propter preſentium pudorẽ
vt interpellantis tedio careat. rem ⁊ meritum perdit. vñ⁹. Da facie le/
ta. ſine leticia faciei. ſcꝫ tue. Si dederis perdis rem meritumqꝫ rei. Apo
ſtolus. Hilarẽ datorẽ diligit deus. Auguſtinus Elemoſina eſt res ſan
cta augens pñ̃tia. ⁊ minuens peccata ſeparans a demonibus. iungens
angelis. ⁊ eſt q̃ſi murus inexpugnabilis circa aĩam Thobias Magna

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
151 D 6

fiducia eſt elemoſina corā deo. omnib⁹ facientib⁹ eā. Idē Elemoſina ab omni pctō liberat. ⁊ non ſinit aīam introire in tenebras eternas. Salomon Sicut aqua extinguit ignē. ſic elemoſina pctm̄. Elemoſina em̄ extinguit ignē pcti. ignē ire dei. ⁊ ignem totius gehenne

Am dictum eſt de elemoſina duplici. ſcꝫ ſpūali ⁊ corporali ⁊ de ſpēbus eius cum autoritatibus probatis Nunc dicendū eſt de ſuffragijs. quib⁹ ſacerdos animab⁹ exiſtentibus in purgatorio tenetur ſuffragari. quorum elemoſinis vſus eſt ⁊ vtitur. quibus animabus purgandis in penis purgatorij annus pro die ſtatuitur in penitentia in hac vita neglecta. vel non peracta. que anime ſunt tercia pars eccleſie expectantes in purgatorio liberationem. Exemplū de filijs iſrael per deſertum tranſeuntibus. xl. annis. quod. xl. diebus tranſiſſent ſi contra deum non peccaſſent. Triplex em̄ dicitur eccleſia. ſcilꝫ in hoc mundo militans. in celo triumphans. in purgatorio expectans (vt predictū eſt) liberationem. quibus quatuor modis p̄cipue poteſt ſubueniri. vn̄ verſus Miſſa. preces. dona. ieiunia. quatuor iſta. Abſoluunt animas. q̄s purgans detinet ignis. Qui ignis ⁊ cetere pene purgatorij grauiores ⁊ acerbiores ſunt q̄ȝ omnes pene martirum ⁊ omnia genera tormentoruꝫ. que in hoc mundo a tirannis potuerint excogitari ⁊ adinueniri. quaruꝫ animarum numerus omniū hominum viuentiū multitudinem exellit. vnd̄ Augnſtinus. Neſcit quid petit qui purgatorium petit O deus q̄ȝ dulce erit in hoc ſeculo ſatiſfacere. Dico ꝙ eſt grauius in purgatorio eſſe q̄ȝ hic penā ſuſtinere q̄ȝ diu oculus pōt claudi vel apiri. ⁊ q̄ȝ illa pena quam habuit btūs Laurentius in craticula. Vn̄ vna lachrima de puro corde prolata plus purgat q̄ȝ decem anni in purgatorio. tn̄ inter duo mala minus maluꝫ ē eligendum. Unde anime clamant vt Job. Miſeremini mei miſeremini mei ſaltem vos amici mei. quia manus domini tetigit me. Duplex em̄ manus intelligit̄ in hoc loco. ſcꝫ manus tangentis. ſ. in purgatorio animas purgans expectantes liberationem. ⁊ manus damnantis ſcꝫ in inferno. Vn̄ Machabeoꝝ. Sancta ergo ⁊ ſalubris eſt cogitatio pro defunctis exorare. ſancta ꝑ compaſſionē caroꝝ. ſalubris per elemoſinaꝝ largitionē. ⁊ orationem fideliuꝫ. ⁊ precipue ſacerdotū quib⁹ cōmittunt̄ anime. quia elemoſine ſunt cibus animaꝝ. orō vero potus. ieiunia fidelium magna refectio ⁊ conuiuiū. ꝑegrinatio caroꝝ penarū alienatio ⁊ ereptio. Indulgentia vero eis data prodeſt prout hic meruerūt dum viuerent. Unde legitur in cōmendationib⁹ animaꝝ. Deus cui ſoli competit medicinā preſtare poſt mortem. id eſt indulgentiā. qꝛ ibi anime ſunt de foro eccleſie expectantes liberationē. ſ. in purgatorio. q̄s manus dn̄i tetigit vt dcm̄ eſt. Pre oībus aūt remedijs q̇bus animab⁹ exiſtentibus in purgatorio p̄t ſubueniri. miſſa p̄cellit. Grego. O quantuꝫ et viuificū donum dei. qꝛ nunq̄ȝ diuina celebrantur miſteria quin ibi cōcurrant duo virtuoſa opera. ſ. vnius peccatoris conuerſio. vl̄ ad minus vnius anime de purgatorio liberatio. Unde caueant heredes parentuꝫ et caroꝝ mortuoꝝ. commiſſarij teſtamentoꝝ. ⁊ maxime ſacerdotes ⁊ ce

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
151 D 6

teri quib⁊ aĩe cõmittunᷓ. vel quoꝝ elemoſinis vſi ſunt vel vtunᷓ. ne ali
quo modo eis hec remedia ſubtrahãt vel differant. q2 coꝝ viaticuꝫ eſt.
q2 ꝑ furto ⁊ ſummo ſacrilegio eis reputaᷓ. quia ꝑmo mortalr̃ peccant in
deũ. q̇ eas ſanguine ſuo redemit. Scđo in ſanctos et in oĩes angelos
de quoꝝ collegio ſunt dũ liberanᷓ. Tercio peccãt in oẽs animas exiſtẽ
tes in purgatorio. q2 impediunt eaꝝ abſolutionẽ. Quarto peccãt in om
nes xp̃ianos viuos. ꝓ q̇bus aĩe liberate a penis orarẽt ⁊ intercederẽt
ad deũ. Pro q̇bus negligẽtijs tales ſi non ſatiſfecerint in pñti grauiter
punienᷓ. ⁊ in futuro ſeculo dãnabuntur.

Equitur vt ſup̃ dcm̃ eſt. vt q̇s paſtor ſit ſedul⁹ ⁊ fidelr̃ ſollici
tus ꝓ grege ſibi cõmiſſo. ſ. ꝓ viuis ⁊ ꝓ defunctis. ⁊ nõ ꝑſonaruꝫ
acceptor. q2 xp̃s generalr̃ vno eodẽqꝫ precio. i. ſanguine oẽs re-
demit. vt mereamur a dño directe cõmẽdari. dicẽte Euge ſerue bone q2
ſup̱ pauca fuiſti fidelis. ſup̃ multa te conſtituã.

Uo g̊ ordine cenſeᷓ ille q̇ ſp̱ abſens eſt a cura ſua. nec p̃eſt vt pa
ſtor. nec regit vt mercẽnarius. In illo eſtimo ordine in q̊ nullus
ordo ſed ſempitern⁹ horror inhabitat Ber. Miror clericos ali
ud eſſe q̃ꝫ qđ apparẽt in veſtitu ⁊ habitu aut quantulũ ſtꝫ clerici. geſtu ⁊
actu neutꝝ exercẽt. nec regunt ſe vt clerici deberẽt. nec pugnant vt laici.
ſed inordinate plures ex eis viuunt cõtra canones ⁊ ſtatuta eccl'ie ꝯfun
dẽtes ſeipſos ⁊ totius cleri honeſtatẽ. Et q2 hic cũ oĩbus ꝑuerſe viuen-
tes morib⁊ ⁊ vita ꝑticipant. omni pena in futuro punienᷓ. vñ Origenes
Unũquodqꝫ qđ eſt pctm̃ hꝫ ſuũ demoniũ. ⁊ vnũquodqꝫ demoniũ habꝫ
ſuũ ſupplicium. Attẽdite g̊ o vos ſacerdotes ad quid vocati eſtis electi ⁊
cõſtituti vt dcm̃ eſt. ⁊ ſeruite deo in ſanctitate ⁊ iuſticia. vñ Ap̄lus. Nõ
em̃ vocauit nos dñs in immundiciã. ſꝫ in ſanctificationẽ. Uñ idẽ Hec
em̃ eſt volũtas dei ſanctificatio vr̃a. vt ſciat vnuſquiſqꝫ vas ſuũ. i. corp⁹
in ſanctificatõe poſſidere. q2 ambulãs in via immaculata. i. in caſtitate
mẽtis ⁊ corpis. h mihi miſtrabit in tãti corpis miſterio. ⁊ ego dñs exau
diã eũ. vñ Aug. Quid ꝓdeſt ſi caſtitas ſeruaᷓ in corpore. ⁊ mẽtis inte-
gritas intus polluiᷓ in mẽte. Ceſarius Uirginitas in corꝑe nihil ꝓdeſt
ſi charitas a corde diſcedat ⁊ humilitas. nec iam carnis integritas ſer-
uaᷓ. ſi animus tumore ſupbie corrumpiᷓ. Ber. Supba caſtitas nõ eſt
vera caſtitas. ſed ornatũ dyaboli proſtibulũ. Auguſti. Aduertite o
vos ſacerdotes in quãta puritate ⁊ tremore debetis accedere ad iſtud
ſacrificiũ. ad qđ xp̃us acceſſurus ſanguinẽ ſudauit p̄ anguſtia. vbi ipſe
ſacerdos mirabilr̃ ⁊ ineffabilr̃ obtulit. Uñ dicatis cum ꝓpheta. In to
to corde meo exquiſiui te. Cor mundũ crea in me deus. i. reſtaura. ⁊ ſpi
ritũ rectum innoua in viſceribus meis. vt te ꝑfecte diligere ⁊ digne lau
Uid g̊ dicendũ eſt de ſacerdotib⁊ manifeſte co (dare merear
habitantibus cum mulierib⁊. vel adulteris vel fornicantib⁊. vel
ꝓprias oues violantib⁊. vel ebrioſis vel laſciuis. ⁊ ſecularib⁊ plu-
ribus negocijs. ⁊ vanitatibus implicatis. Cõmittimus em̃ conſcien-
tijs epiſcoporum et etiam eorum. Unde Hieronimus. Alieni erroris

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
151 D 6

non eſt noſtrū reddere rōem.ſed prelatoꝝ. Bernardus. Integritati tue
ſit diligens explorator.non aliene. Quid ergo de illis iudicandū eſt qui
ſponſam xp̄i violant. Hieronimus. Sicut ſceleſtius eſt ſacroſanctam
eccleſiam temerarie deſtruere q̄ domum plebeiaꝫ.ita ſceleſtius eſt ſpon
ſam chriſti violare q̄ ſponſam proximi. Gloſa ſup Leuiticum. Cum
dyabolus ſuper omni peccato gaudeat.maxime congaudet fornicatio-
ni ⁊ maxime in ſacerdotibus ⁊ religioſis.qui ſunt miniſtri altaris Hie-
ronimus. Acerbiora gehenne tormenta ſunt.quibus fornicatores ⁊ ad
ulteri debentur. Idem Qui tibi cum mulieribus tu ſacerdos qui ad al
tare dei famularis.⁊ in cuius loco ſtas. Dic ſacerdos qui eiſdem labijs
oſcularis filium virginis.quibus oſculatus es filiam veneris. O iuda
oſculo tradis filium hominis. Bernardus. O ſacerdos corpus tuum
efficitur quotidie ſepulchrum chriſti.quomodo ex ore tuo egreditur fal-
ſitas.per quod ingreditur tanta veritas.ſcꝫ ip̄e chriſtus.quomodo ocu
li tui aſpiciunt vanitatem qui inſpiciunt tantā veritatem. quare manꝰ
tue extendunt ad illicita q̄ tractant tenentē omnia.quare te ingurgitas
ebrietate.qui plenus eſſe deberes dei bonitate Auguſtinus. Si ſacer-
dos ſit vas incōtinentie ⁊ libidinis iuxta filiū virginis in altari ſtatuet
idolum veneris.⁊ cum ore polluto profert verba canonis. os enim eius
amaritudine ⁊ dolo plenum eſt. Quis enim oret cum labijs. tamē in fa-
ciem expuit ſaluatoris.⁊ cum preſumit ſumere corpus dominicuꝫ in os
eius pollutum.leuius eſſet ei ꝙ proijceret ip̄m in lutum. Bernardus.
Vere ſacerdotes qui in carne ambulant deo placere non poſſunt. q̄ pl's
tere meretrici cupiunt ⁊ preſumunt. Idem Turpiſſimuꝫ eſt manꝰ deo
dedicatas.⁊ ſacro criſmate conſecratas pudendis mulierum ingerere.⁊
poſt hoc ſacroſanctū corpus dominicū tangere. Canon. Nullus preſu-
mat audire miſſam a p̄ſbitero quē pro certo nouerit habere concubinaꝫ
d.xxxij.c. Nullus. Auguſtinus in decretali.xl.c. De vita preſbiterorum
dicit.ꝙ plus placet deo rugitus leonum.ſiue mugitus boum.⁊ grunitꝰ
porcoꝝ ſiue ſuum.q̄ cantus in choro preſbiteroꝝ cantantium luxurian-
tium Gregorius in decretali.xl.c. Si quis preſbiter diaconus vel ſub-
diaconus iacuerit in infamia fornicationis.inhibeo ei introitum eccleſie
donec ſatiſfaciat de mala fama ſua deo ⁊ populo.⁊ ſi non ſatiſfaciat in-
hibeo vobis ne aliquis veſtrum audeat audire officium eius. quia om
nes benedictiones vertunt in maledictiones.teſtante Malachia pro-
pheta. Maledicam inquit benedictionibus veſtrꝭ. quia manus veſtre
plene ſunt ſanguine. Bernardus. O q̄ temerarium ⁊ q̄ nephandū eſt
pollutis manibus tractare filium virginis. ⁊ ore ſordido ſumere. Que
mens non rapitur ad exceſſum.quis oculus non erubeſcit.quis auditꝰ
non terretur.vbi mundi precium proijcitur in ſterquiliniuꝫ. id eſt in os
immundi ſacerdotis. Mirum eſt ꝙ talis tunc non veretur angeluꝫ dei
ſtare iuxta ſe.qui ſecet eum per medium. Et tales bene poſſunt voca-
ri preſbiteri ſuſanne. Auguſtinus. O tu indigne ſacerdos noli plus me
affligere peccādo.plus em̄ vulnus pcti tui me ledit.q̄ vulnꝰ lateris mei.

Idem. Magis delinquunt qui iam regnantem in celis contemnunt
peccando ſcꝫ indigne corpus xp̄i tractantes ⁊ ſumentes. ꝙ̄ qui crucifix
erunt eum ambulantem in terris. non quaſi crucifigentes. ſed quaſi tan
ti ſacramenti indigni cōfectores. ⁊ preſumtuoſi perceptores. quia illi ſe
mel deum crucifixerunt in terris. iſti quantū in eis eſt indigne tractātes
et ſumentes quotidie crucifigunt. Ambroſius Qui indigne criſtum ſu-
mit idem eſt ac ſi ip̄m interficiat. Auguſtinus Melius eſt ſpūalia peni
tus omittere ꝙ̄ indigne tractare vel tangere. Idem Inter omnia miſe-
ricordie dei opera que ab initio impenſa ſunt ſaluti hominum. nihil mi-
rabilius nihil excellentius. ꝙ̄ ꝙ pro mundo crucifixus eſt dominꝰ Leo
papa. Magis admiranda dei humilitas ꝙ̄ ſua maieſtas. Auguſtinꝰ
Minima gutta ſanguinis criſti ſuffeciſſet ad redemptionem generꝫ hu
mani. Sed ideo maior copia ſanguinis eius data eſt. vt copioſior clareſ
ceret chriſti affectus nos diligentis: vnde Bernar. Patet em̄ amor xp̄i
nos diligētis in vulnere lateris.

Ttende ergo o homo quantum pro te datuꝫ ſit. ⁊ maxime tu ſa
cerdos qui corpus ⁊ ſanguinem tractas domini Timendū ve-
ro eſt ꝙ dñs tales ſacerdotes indignos (vt dcm̄ eſt) non exau-
diat. ſed magis eum ad iracundiam ꝓuocant. Unde illud Prouocaue-
runt eū filij eius ⁊ non filie. ſed belial in ſordibus. id eſt in peccatis. ideo
dñm non placant. ſed magis offendunt eum. Nam etiā loca ſacra q̄ tan
gunt ⁊ calcant ꝙ̄ diu ſunt in peccatis obſtinati ꝯtaminãt. Bernardus.
Sacerdos ſine offenſa viuat. qui pro offenſis iudicem deum interpel-
lat. ne offenſum potius ad iracundiā ꝓuocet ꝙ̄ compeſcat. Auguſtinꝰ.
Maius preiudicium deus in mundo non patitur ab hominibus viuē
tibus. ꝙ̄ a ſacerdotibus carentibus ſcientia et bona vita Idem Plus
placet deo vlulatus canum vel lupoꝝ. ꝙ̄ cantus inimicoꝝ. i. clericorum
maloꝝ. Gregorius Nihil eſt quod tantū offendat eccleſiā dei. ꝙ̄ ꝙ indi
gni aſſumantur ad regimen animaꝝ. Unde prelati quidam nunc tem-
poris parum curant quos iam ad ordines recipiant vel admittant. vel
quibus in ſacerdotes promouendos manus imponant. Unde laici iā
clerum vilipendunt. ⁊ claues eccleſie minime curant totāqꝫ dignitatem
ſacerdotum. q2 negligentes ⁊ ceci ſunt duces eoꝝ. ⁊ ductores cecorum.
Apl'us Cauendum eſt ne cum alijs p̄dicauerim. ⁊ ipſe reprobus effici
ar. Predicant quidam non mechandū. ⁊ ipſi mechantur. non furanduꝫ
et ipſi furantur. ⁊ cetera vicia tam verbis ꝙ̄ factis inordinate viuentes
perficiunt. Hec omnia predicta prelatis cōmittimus. ⁊ eccleſiaſtice cor-
rectioni corrigenda

Uos g̊ prelati ⁊ p̄ſbiteri. in vobis pendent anime ſubditoꝝ ve
ſtroꝝ vobis cōmiſſoꝝ Preſbiter autē dr̄ quaſi prebens iter gre
gi ſibi commiſſo. verbo vite ⁊ bono exemplo. etiam pro poſſe tē-
porale ſubſidiū. Et non tm̄ querat lucrum reꝝ temporalium. ſed aīma
rum. pro quibus filius dei mortem ſnſtinuit. Unde dicit dominꝰ Oūē
perditam de manu paſtoris requiram

Stella

Egitur in tercio libro Regū. cum regina ſaba in aula ſalomo-
nis eſſet intuita ordines miniſtrantiū ad menſam regalē ⁊ om-
nem ornatum curie ⁊ familie. pre omnibus laudauit ordinē pin
cernaꝝ. erant em̄ vnius habitus. Aula ſalomonis ſignificat ecclesiam.
regina menſam. ſ. ſummi regis. i. altare in quo ꝯficitur ⁊ tractatᷣ ⁊ ſumitᷣ
et fideliter miniſtratᷣ ſacroſanctū corpus xp̄i. cui menſe diuerſi ſacerdo-
tes deſeruiunt ⁊ angeli infiniti. q̄ dicuntᷣ virtutes celoꝝ. Huiꝰ menſe ſcꝫ
altaris ſacerdotes ſunt pincerne. ideo debent eſſe vnius habitus. i. vniꝰ
ſancte ꝯuerſationis in aula ſummi regis. vt poſſint dicere cuꝫ pſalmiſta.
In domo dñi ambulabimꝰ cuꝫ cōſenſu. i. iudei voluntate. Qui pincer
ne ſcꝫ ſacerdotes pre omnibꝫ ſunt electi ⁊ conſtituti ad diuina libamina
infundenda. ⁊ ad honorem ſummi regis. ⁊ familie. i. fidelibꝫ ꝓpinanda:
Unde eis dr̄ ꝑ ꝓphetam Mundamini qui fertis vaſa dñi. i. ꝑparate il
li corda veſtra in omni virtute ⁊ mundicia interius ⁊ exterius. interius
ꝑ charitatem. exterius ꝑ bonā famā ⁊ honeſtā cōuerſationem. vt digni
ſitis bibere de manu dñi vinum mero plenum mixto. p̄s. Calix meꝰ in
ebrians q̄ȝ preclarus eſt. Canticoꝝ Bibite vinum quod miſcui vobis.
ſcꝫ in mea paſſione ſanguine ⁊ aqua de meo latere profluente. ⁊ inebria-
mini vino mee dilectionis. non tñ dico mero. ſed meraciſſimo. ſ. vue de q̄
legitur. vt biberent ſanguinē vue meraciſſimū. ſanguinē filij virginis in
temerate. Uue dico illius vitis qui dixit Ego ſum vitis vera. et pater
meus agricola eſt. Nobilis eſt vinea in qua pater celeſtis agricola ē. no-
bilis vitis filius dei eſt. nobiles palmites ſcꝫ apoſtoli. nobile vinum eiꝰ
cuiꝰ ſacerdotes ſunt pincerne. ſcꝫ illius ſanctiſſimi vini. id eſt ſanguinis
chriſti qui profluit de torculari. quod dominus ſolus in ara crucis duꝫ
pateretur mortem calcauit. qui omnibꝫ ſcꝫ ſanguinē vue p̄dicte in eū cre
dentibus ꝓpinaret meraciſſimum. quē aſſumpſit homo factus de mun
diſſima carne glorioſe virginis marie

ya vos ſacerdotes pincerne veri ſalomonis. i. ihū xp̄i. ⁊ camera
rij ⁊ ſecretarij ⁊ diſpenſatores miniſterioꝝ dei. diligenter attēdi
te. in quo gradu ⁊ dignitate ſitis conſtituti. ſcꝫ ſuꝑ omnia bona
dñi. vñ Auguſt. Quid potuit deus plus facere ſacerdotibus. q̄ȝ ipſum
creare tractare ſumere ⁊ miniſtrare. Ergo redite ad cor. ⁊ inſpicite illō
inſigne priuilegium veſtre dignitatis. Quinqȝ em̄ ſunt dignitates ſacer
dotuꝫ pre ceteris. Primo dr̄ ſacerdos quaſi ſacris dotatus ſcꝫ ſacris or
dinibus. quia ipſe eſt in ſummo gradu qui eſt ſacerdotiū. Scd̄o quaſi ſa
cris deditus. i. ſacramētis ad ſacrificanda ſacramenta. Nam ipſe ſacri-
ficat ſacroſanctū corpus dominicuꝫ verbis ſignis et prodigijs ⁊ cetera
ſacramēta. Tercio dr̄ quaſi dans ſacra. Dat em̄ baptiſmū confeſſionē
ꝑnīam indulgentiam euchariſtiā bn̄dictionē vnctionē. Quarto dr̄ ſa-
cerdos quaſi ſacra docens. docet em̄ verbū ſancti euangelij ⁊ articulos
fidei. Quinto dicitur ſacer dux. quaſi ducatū prebēs. ⁊ iter populo dei
ad regna celorum verbo ſane doctrine. ⁊ vite bono exemplo. vnde ꝟſus
Sacris dotatus. ⁊ ſacris deditus atqȝ. Sacra docēs ſacra dans. ⁊ dux

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
151 D 6

Clericorum

ſacer eſto ſacerdos. Ber. Elegi mihi in ſacerdotem dignum. manſiõis
habitaculũ in vaſe vitreo. quia licet vitrum de vili materia ſit. tñ proba
tur clarius ſuper aurum ⁊ argentum. ſic quilibet ſacerdos ꝗ̃uis ſit pec/
cator. tñ p̃lucet omnibus alijs rebus. regibus ⁊ principibus. ⁊ eſt digni
or omni creatura. Vos eſtis genus electum. gens ſancta. regale ſacerdo
tium. populus acquiſitionis. non ſolum temporalis electionis. ſed eter
ne p̃deſtinationis. Elegit aũt vos dñs ante mundi conſtitutionez. qui
nondum eratis niſi predeſtinati. Et eſt notandum ꝙ p̃deſtinatio nihil
aliud eſt ꝗ̃ gratie vel glorie p̃paratio. ſcʒ gratie in p̃ſenti ⁊ glorie in futu
ro. vñ Auguſtinus ſuper illo verbo Elegi ⁊ p̃elegi. O preſbiter ſiue ſa/
cerdos. ſi deus ſic te elegit. redde rõnem villicationis tue. quid vł quod
in hoc ſeculo elegeris. dum deus vltionẽ a te requiret. quia ſcriptum eſt
Cui plus donauit plus reqretur ab eo

Veneranda ſacerdotum dignitas. ſi digne ⁊ ſacerdotaliter vi/
o xeritis. intra quoꝝ manus velut in vtero virginis. filius dei in
carnatur. O celeſte miſterium. quod per vos pater ⁊ filius ⁊ ſpi
ritusſanctus tam mirabiliter operatur. quod vno eodẽq; momento idẽ
deus qui preſidet in celo. in manibus veſtris eſt ſacrificium. Gregorius
Hoc tam inſigni priuilegio ſtupet celum. miratur terra. veretur homo
horreſcit infernus. cõtremiſcit dyabolus. veneratur angelica celſitudo
Quid ergo retribuam domino pro omnibus que retribuit mihi. verbi
gratia. Iſte qui creauit me dedit mihi creare ſe. qui creauit me ſine me.
creatur mediante me. Quid ergo retribuaʒ domino pro tam ſingulari
dono ſacerdotij mihi impẽſo quod eſt datum optimũ ⁊ donum ꝑfectuʒ
quaſi dicat neſcio. niſi duo minuta. ſcʒ corpus ⁊ aĩam. corpus in ſeruitu
tẽ ⁊ aĩam in loudem. vñ p̃s. Lauda anima mea dñm.

Onſiderate ergo mirabilẽ veſtre excellentie dignitatem. ꝙ vos
deus non ſolum pre cetero genere ordinauit. ſed etiam pre cunc
tis creaturis quas ad laudem ⁊ gloriam nominis tui creauit.
vnde dominus Ecgo conſtitui te ſuꝑ gentes ⁊ regna vt euellas pecca/
ti maculam. ⁊ edifices corda hominũ penitentiã agere volentium ⁊ diſ
perdas errores ⁊ plantes virtutes in animabus viuificandis. vnde do
minus. Ecgo vos elegi de mundo. ⁊ poſui vos ad grãm vt eatis volẽ/
do. ⁊ fructuʒ afferatis fideliter operãdo. ⁊ fructus veſter maneat in eter
num ꝯgregando. Ber. Nullus fructus carior deo eſt ꝗ̃ fructus anima
rum ꝓ quibus mortẽ ſuſtinuit filius dei. Qui em̃ deo in omnib⁹ homi/
bus lucrantur animas ꝑ baptiſmũ. regenerãt ꝑ confeſſionẽ. ⁊ ꝑ peniten
tiam reuocant ⁊ eos ſacramento euchariſtie cibant. quaſi dicat nullus
niſi ſacerdotes. Malachias. Labia ſacerdotum cuſtodiunt ſcientiã ſcʒ
dei. quia augelus domini exercituũ eſt. Angelus in conuerſatione ange
lus diuinarum gratiaꝝ actione. angelus in ardore charitatis. angelus
in ſubiectionis humilitate. Salua reuerentia angelorum quorum infi/
nitus eſt numerus. dico ꝙ maiores eſtis ꝗ̃ angeli. p̃cellitis dignitatem

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
151 D 6

eorum largo modo loq̄ndo. Cui nāqꝫ angelorum tradidit deus quod da
tum eſt ſacerdoti. ſcꝫ Q̄ocunqꝫ ligaueris ſup terrā erit ligatū ⁊ in celis.
Ota due ſunt claues. ſcꝫ ſcientie ⁊ poteſtatis date a domino be
ato Petro. ⁊ ceteris hominibꝫ. nō omnibꝫ. ſed ſolis ſacerdotibꝫ ⁊
ſucceſſoribꝫ ſuis. licet em̄ ſolus deus peccata remittat. tñ nunq̄ꝫ
vel raro ſine ſuis miniſtris. i. ſacerdotibꝫ. Quod poteſt probari ꝑ lepro
ſos. quos cum dominus mundaſſet dixit. Jte oſteudite vos ſacerdoti-
bus. ⁊ humiliter obedite. ⁊ dum irent mundati ſunt. Probari em̄ po-
teſt per lazarum. quem cum dñs ſuſcitaſſet a mortuis dixit diſcipulus
ſuis. ſoluite eum ⁊ ſinite abire. Et quare ipſe dominus non ſoluit eum
a vinculis cordis qui ſoluerat eum a vinculis mortis. ⁊ quare non iuſſit
mariam ⁊ martham ſorores eius ſoluere. vel iudeos cognatos eius. q̄
erant ei propinquiores debito naturali. q̄ꝫ diſcipuli domini Per hoc eui
denter patet ⁊ probatur q̄ ſolis ſacerdotibus a domino data eſt pote-
ſtas ligandi atqꝫ ſoluendi. Ecce quanta dei benignitas. ⁊ ſacerdotum
dignitas. quia ipſe dñs quādoqꝫ ꝑ malos bonū opatur. ⁊ hoc iō ne cla-
ues eccleſie a fidelibus paruipendant. q2 ſi aliq̄ ſacerdotes non habent
ex merito. tñ habent ex officio dignitatis. ⁊ ſi quis ſacerdotū indignus
ſit quod abſit. hoc ſibi non tibi nocebit
Ecce quanta poteſtas vobis ſacerdotibꝫ data eſt. q2 lingue ve-
ſtre claues celi facte ſunt. Bernardus. O quantā dignitatē cō
tulit vobis deus. Quanta eſt p̄rogatiua ordinis ſacerdotalis
Pretulit vos regibus terre. pretulit hunc ordinem omnibus hominibꝫ
immo vt altius loquar. pretulit vos angelis. thronis ⁊ dominationibꝫ.
Sicut enim non angelos. ſed ſemen apprehendit abrahe ad faciendam
redemptionem. ſic non angelis ſed hominibus. ſcꝫ ſacerdotibus corpo
ris ⁊ ſanguinis ſui commiſit conſecrationem Nota q̄ ad quinqꝫ ver-
ba ſacerdotis ſtantis ad altare. ⁊ dicentis verba canonis Hoc eſt enim
corpus meum. quibus verbis dominꝰ dedit vim conficiendi in cena ꝑ-
latis. vel in lotione pedum diſcipulorum in cena cuꝫ dicebat diſcipulis
ſuis Hoc facite quotienſcunqꝫ ſumitis in meam commemorationeꝫ. id
eſt ob mei amoris memoriaꝫ. quem exhibui in cruce paſſus pro vobis.
Tunc em̄ vt dicit Bernardus. celi celorum aperiuntur. ⁊ ipſe chriſtus qui
eſt in ſinu patris mox venire dignatur in manus ſacerdotis. cui ꝟtutes
celorum deſeruiunt. ⁊ panis in altari in verum corpus chriſti. ⁊ vinum
in eius ſanguinem conuertitur ⁊ tranſmutatur. ⁊ ſub modica forma pa
nis totus velatur deus verus ⁊ homo. Unde Eſaias Uere tu es de
us abſconditus. ſcꝫ in hoc pane. vt medicina ſub nebula pſalmus. Mi
rabilia opera tua domine. ſcꝫ in hoc ſacramento corꝑis ⁊ ſanguinis tui.
et aīa mea cognoſcet nimis. ſcꝫ credendo firmiter
Cum ergo tante dignitatis ſit ſacerdos. q̄ creator ſit ſui creato
ris. ⁊ totiꝰ creature ipſum perdere vel damnare inconueniens
eſt. Unde Iſidorus. Sicut patrem interficere filium impoſſi-
bile eſt. ſic creatorem perdere creaturam inconueniens eſt. Sicut in ec-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
151 D 6

eleſia reliquie ſanctorꝫ quorum anime in celis ſunt condunt.ſic ipſe xp̄us
... ſacerdotis. Auguſti. Elegi et preelegi mihi cor
... mee manſionis tanꝗ̄ in vaſe vt
... didius eſt auro ⁊ argen/
... hominibꝰ regi
... ſunt ſacerdo/
... gratiam ⁊
... pernit
... ille

... s
... as
... ur ꝗ
... ut ꝗ
... ibi
... us
... e
...
... ou/
... anus nu/
... ſubditis opꝫ

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
151 D 6

eorum
tum e

vel ra
ſos.q
bus.
reſt
ſu

Daventr

la
ſui
eſt
T
eſt
cel
in
nis

bile eſt.n

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
151 D 6

eclesia rel

In platea

97ª

110

de Ungaria

Davalina

1491

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
151 D 6

eorum la
tum eſt

vel rar
ſos.qu
bus.⁊ i
reſt pe
ſuis.ſo
a vinc
marian
erant e
denter
ſtas li
dignit
ues ec
ex me
ſit qu

Preti
inmo
Sicu
reden
ris ⁊
ba ſa
corpu
latis.
ſuis
eſt ob
Tun
eſt in
celoꝛ
in eiu
nis r
us ab
rabili
et aïa

bile eſt.ſic

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
151 D 6

Daventrie In platea
episcopi Rich. Pafroet
C 1490

97ª

Cf. Michaelis de Ungaria
Sermones. Daventria
In platea Episcop. 1491
n. [illegible]

97
116

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
151 D 6

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
151 D 6

eleſia reliquie ſanctoꝝ quorum anime in celis ſunt condunꝉ. ſic ip̄e xp̄us
reqeſcit in corde digni ſacerdotis. Auguſti. Elegi et preelegi mihi cor
digni ſacerdotis in habitaculū dignum mee manſionis tanq̄ȝ in vaſe vi
trio Licet vitꝝ ſit de vili materia. tamen ſplendidius eſt auro ⁊ argen-
to Sic ſacerdos p̄lucet dignior ⁊ maior corā deo omnibꝫ hominibꝫ regi
bus ⁊ p̄ncipibꝫ huiꝰ mūdi in ſua dignitate. vn̄ honorādi ſunt ſacerdo-
tes q̇bus deus tantā in mūdo pre omnibꝫ hominibꝫ contulit gratiam ⁊
honorē. vn̄ dn̄s Qui vos audit. me audit. ⁊ qui vos ſpernit me ſpernit
Apoſt. Qui vos ꝯturbat. ſ. indebite. iudicium portabit q̇cunq̄ȝ eſt ille
Zacha. Qui vos tāgit ſacerdotes. offendit pupillam oculi mei Et do
minus in pſal. Nolite tangere chriſtos meos. q̊s ⁊ ꝓphetas vocat dn̄s.
Et in ꝓphetis meis nolite malignari

Legitur de Alexādro rege magno ꝙ cum venit hieruſalē ad ex
pugnandum eam. occurrit ei ſacerdos iudeorum in ornatu pon
tificali q̄ſiuit rex quis eſſet. ⁊ dictum eſt ei ꝙ eſſet ſacerdos altiſ
ſimi. ipſe vero deſcendens ab equo humiliter inclinando honorauit euȝ
Et ſic iudei ꝑ eū obtinuerunt grām regis. Quantomagis ſacerdotes
chriſtianoꝝ huius tp̄is honorandi ſunt. qꝛ ip̄e deus honoraꝉ in ipſis cu
ius camerarij ſunt ⁊ miniſtri. Salomon Dabiꝉ illis ſcȝ ſacerdotibꝫ elec-
tum dei donuȝ. ⁊ ſors in templo dei altiſſimi. ſ. ſors duplex. grē ⁊ glorie
De ſorte grē ⁊ glīe pſal. In manibus tuis ſortes mee. i. ordo ⁊ vita ele
ctionis. De ſorte glīe daniel Stabis in ſorte tua in finem dierum Sa-
pien̄. Ecce cōputati ſunt. ſcilicet ſacerdotes inter filios dei. ⁊ inter ſanc-
tos ſors illoꝝ eſt. i. ſacerdotū. Merito g̊ gaudete ⁊ benedicite vos ſacer
dotes dn̄i domino. laudate ⁊ ſuperexaltate eum in ſecula qui vos ad tā
tam glīam elegit

Venit filius hoīs q̄rere ⁊ non ſeducere. ſaluare ⁊ non diſſipare ſi
cut mali p̄lati. De q̇bus Sapien̄. Durū eſt iudiciuȝ his q̇ male
intrant. durius his qui poſtq̄ȝ intrauerūt male viuunt. duriſſi-
mū his qui male p̄ſunt. Tres eīn ſunt q̄ſtiones. q̄uo intraſti. q̄uo vixi-
ſti ⁊ q̄uo rexiſti. De primo Amice quomodo huc intraſti non habens
veſtem nuptialem. Si forte canonice intraſti. non ꝑ precum violentias
non ꝑ precium. non ꝑ ꝯſanguinitatē. adhuc reſtat qua intentione aut ꝑ
charitatē aut ꝑ cupiditatem. Si ꝓpter deum. faciat que dei ſunt. ſicut q̇
ven t ad foꝝ. faciat ea ꝓpter q̄ venit. At ille obmutuit. qꝛ non p̄cauit ſibi
de hac q̄ſtione. qꝛ oculꝰ eius nō erat ſimplex. i. intentio. igiꝉ totū corpus
erit tenebroſum. vn̄ dn̄s Mitte eum in tenebras exteriores Scd̄a que
ſtio fit per yſaiam. tu quis es. q̄ſi q̄reret. q̇s hic. q̄liter vixiſti in eccīa tua
Si neſcis rn̄dere. ſeq̇tur Apportari te faciam q̄ſi apportaꝉ gallus gallina
cius. qui maior eſt alijs Et maiores in eccleſia dei iam nihil faciunt ſed
minores Tercia queſtio fit ꝑ hieremiā Ubi eſt grex tuus qui datus eſt
tibi pecus inclitum. id eſt valde glorioſum. Et ne credas deū poſſe du-
bitare de aliqua oue. dicit enim. Adhuc tranſibunt oues per manus nu-
merantis Si igitur non ſolum pro vobis ſed pro ſingulis ſubditis opȝ

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
151 D 6

rõnem reddere. q̃ȝ duriſſimũ putas iudiciũ erit omnibꝫ qui pſunt. Tria
ſunt quibus optime dyabolũ vincim⁹. ſcȝ ardẽs cogitatio. carnis mor⸗
tificatio. ⁊ acuta oratio. De pmo pſal. In meditatione mea exardeſcit
ignis quo fugas dyabolũ fulgura choruſcantẽ. maxime ſi meditatões
ſint de paſſione chriſti De ſcdo apl'us Caſtigo corpus meum ⁊ in ſer⸗
uitutẽ redigo. De tercio Auguſt. Oratio humilis diuinum promeretur
auxiliũ Chriſtus dicit ꝑ ezechielem ad platum. Speculatorez dedi te
domui iſrael. i laicis Unde valde neceſſe eſt vt ſint lucidi paſtores. qa
nemo poteſt in ſpeculo ſpeculari lutoſo Chriſtus eſt ſol. paſtor debet eẽ
luna. luna eñ non habet lumen niſi a ſole. ita ſacerdos non debet recipe
re decorem a mundo. ſed tm̃ a chriſto. Item ſacerdos qui pro nummis
celebrat. videt̃ dicere cum iuda. Quid vultis mihi dare ⁊ ego vobis eũ
tradam. ergo nephas eſt vendere dñm ſuũ Cogita q̃ prim⁹ ſeruus vẽ⸗
ditor ſeipm ſuſpendit Iudas enim nummos miſit in templuȝ. Peiores
ſunt ſacerdotes q̃ denarios pro quibus cantant mittunt in lupanar et
in ventrem ſuum Judas ſemel chriſtum vendidit ⁊ de hoc penituit. et
tu forte multociens vendidiſti ⁊ non penites. caue ne deſperans teipm
ſuſpendas Bernardus Venient ante tribunal iudicis. audietur pu⸗
pillorꝝ accuſatio ⁊ grauis allegatio. quorꝝ vixerunt ſtipendijs. ⁊ non di⸗
luerunt eorꝝ peccata. Audi dñm dicentem. Vos comeditis peccata po
puli. Et alibi Paſce paſce. ſed non dicit vende vende. Item O bone
ihesu videtur contra te ↄſpirare vniuerſitas populi xp̃ani. Naȝ illi i pſe
cutione tua ſunt primi q̃ in eccl'ia videntur gerere principatum. Si q̃s
de populo deuiat. ille ſolus perit. ſed ſacerdotis error multos perire fa⸗
cit ſi etiam non obeſt q̃ntum prodeſt Bernardus. O ſacerdos corpus
tuum efficit̃ quotidie ſepulchrum chriſti. cur tunc ꝑ os tuũ egredit̃ falſi⸗
tas. ꝑ quod quotidie ingredit̃ veritas. Cur oculi tui vident vanitatem
q̃ quotidie aſpiciunt veritatem. Cur manus tue extendunt̃ ad illicita ⁊
inania. q̃ tenent tenentẽ oĩa. Cur te ingurgitas ebrietate. q̃ totus ple⸗
nus debes eſſe bonitate. Rogo ergo te vt fugias omnẽ vanitatẽ. ne in
futuro condemneris ꝑ veritatẽ. Tanto vtiqꝫ grauius cades ab alto q̃ȝ
to excellentius polles dignitatis officio. Idem Bernar. O domĩe pa⸗
ſtores tui mutati ſunt in tonſores. agni in lupos. defenſores in diſſipa⸗
tores. q̃ deberent eſſe ſobrij. quotidie ſunt ebrij. qui plati. pilati. qui caſti
inceſti. q̃ paſtores. ſeductores. Nonne totiens repetituȝ eſt. petre amas
me. paſce oues meas. quaſi dicat, niſi me ꝑfecte diligas. id eſt plus q̃ȝ te
tua et tuos. non intromittas te de cura iſta. nec tu ſacerdos ⁊ maxĩe pa⸗
ſtor pro ouibus, ꝑ q̃bus effuſus eſt ſanguis meus Bernar. Non debet
aliorꝝ ducatũ ſuſcipere q̃ non vult alios bñ viuẽdo preire. Nullus ita vi
lipendit officium ſuum ſicut clerici. Fabri ⁊ agricole mane ſurgunt. ſȝ nõ
ipſi. dormiunt eñ vſqꝫ ad meridiem. Bernar. Ve ſacerdotib⁹ miſeris
proditoribus ſocijs. qui xp̃m iterum (q̃ntum in eis ẽ) crucifigunt ⁊ ſan
guinẽ teſtamẽti pollutum ducunt. Qui manibus pollutis. oculis im⸗
pudicis. ore venenato. corde impudico. interdũ ad reuerẽdũ ſacramẽtũ

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
151 D 6

Clericoꝛum

non reuerēter accedunt. angelos aſſiſtētes offendunt. ⁊ de ſingulari me-
dicina ſibi miſerabilit̄ acquirūt eternā damnationē. Cauete vobis p̄-
latuli. voꝛatoꝛes ut catuli. moꝛtem non attēditis. qui fauoꝛem venditis.
Dant̄ nummi. ꝓcurant̄ ꝑuuli. ſ. ideote. irregulares. excōmunicati. giezi-
te. ebꝛioſi. luſoꝛes. nunꝙ caſti. ſꝫ inceſti. ve vobis. ve ⁊ ſemꝑ ve

Dominus tranſiens de hoc mūdo ad patrem eccl'iam. quaꝫ ſuo
ſacratiſſimo ſanguine redemit fratribus ſuis. ſ. ſacerdotibus re
gendā commiſit dicens. Exiui a patre ⁊ veni in mundum. ite-
rum relinquo mundū ⁊ vado ad patrem. vos oues meas cuſtodite ꝓ
ꝗbus ſanguis meus effuſus eſt. Quanta ſit dignitas ſacerdotalis. ſcꝫ
officij ⁊ oꝛdinis audiamus ⁊ videamus. Quantumcunꝙ em̄ ſit aliqs
bonus. tn̄ non pōt conficere coꝛpus xp̄i niſi oꝛdinat⁹ fuerit. vt officij ſa
cerdotalis exhibeat miniſteriū. dei aūt eſt officiū tribuere ⁊ bn̄dictiōes
Vn̄ Aug⁹. Sacerdotes non ꝓpꝛia virtute bn̄dicunt. ſed quia xp̄i figu
ram gerūt. ⁊ ꝓpt̄ eum q̇ in ipſis eſt. bn̄dictionis tribuūt plenitudinem
O ſacrū ⁊ celeſte myſteriū. qđ ꝑ vos pr̄ ⁊ filius ⁊ ſpūſſanctus mirabil'r
opatur. credimus ꝙ poſt deū nō eſt tanta gr̄a ⁊ ptās ſicut eſt veſtra. vn̄
Bernar. Suꝑ ptāte veſtra ⁊ tam inſigni ꝑuilegio veſtro ſtupet celū. mi
rat̄ terra. ꝯtremiſcit dyabolus. abhoꝛret infernus. veretur homo. vene
rat̄ plurimū angelica celſitudo. ꝙ vno eodemꝙ momēto deus qui pꝛeſi
det in celo. in manibus veſtris eſt in ſacrificio. Sed vn̄ hoc dulciſſime ⁊
pijſſime iheſu vt ſacerdotes qui ſunt vt nos vermiculi ⁊ puluis ⁊ cinis
te pn̄tem habere mereant̄ pꝛe manibus. pꝛe oculis. qui totus ⁊ integer ſe
des ad dexteram patris. qui vnius hoꝛe momento a ſolis oꝛtu vſꝙ ad
occaſum. ab aquilone vſꝙ ad auſtrum pꝛeſto es domine. Certe non ex
debito. non ex merito. ſed ex voluntatis tue beneplacito pꝛeparaſti te in
dulcedine tua pauperi deus. ſcilicꝫ ſacerdoti. Hec eſt vere celeſtis indul
gentia. hec eſt cumulata gloꝛia. hec eſt vere ſuꝑexcellens gratia. ſacerdo
tem tenere deum in manib⁹. nullis angeloꝝ. nullis archangeloꝝ. nullis
ſpiritibus. ſed hominibus. non omnibus. ſed tantū oꝛdini veſtro com-
miſſam eſſe credimus celebꝛationem tanti myſterij. vt conſecrat⁹ in ſa-
cerdotem pꝛoꝛſus idipſum conficiat in altari. quod chꝛiſtus in cena paſ
chali confecit manibus ſuis In altari quippe ſacerdotum oꝛe ⁊ manib⁹
conficitur chꝛiſti coꝛpus. non creatur. non naſcitur. ſed quod totū in dex
tera patris eſt. totum in manibus. totum in oꝛe ſumentis. vnus in mul
tis ⁊ diuerſis. O ſacerdos. tu es ſacer dux. ſacra docens. ſacrum dans.
Sacer dux in exhoꝛtatione. ſacra docens in participatione carnis ⁊ ſan-
guinis chꝛiſti. ſacrū dans pꝛo deo exemplum viuendi ceteris. Vt am-
plius mouearis immo vt magis incaleſcas in amoꝛem tui redemptoꝛis
voluit xp̄us vt iugiter coleretur ꝑ tuum myſterium. quod ſemel offere-
batur in mūdi pꝛecium. ⁊ ꝑhennis illa victima viueret in memoꝛia. ⁊
ſemꝑ erit in gloꝛia patris. Unde Moyſes rogauit dominum quondā
dicens. Oſtende mihi teipm dn̄e ue... Sed tibi nō ſolū oſ̄ditur. ſꝫ in ma-

nibus tuis ſe tradit. Delectari ergo debes o tu ſacerdos ⁊ gaudere in ſa
cramento altaris. in cuius cõfeſſione fidelis miſter inuenit in medio pa
tris ⁊ filij ⁊ ſpũſſcti aſtantib⁹ ex oĩ latere ſupnis oꝛdinib⁹ angeloꝝ ſacra
mentũ ꝑnotabile myſterium ſupexcellentis glĩe. videt ⁊ ſentit ſacerdos
filiũ dei frẽm ſuum ⁊ amantiſſimũ cui⁹ veraciter carnẽ ⁊ ſanguinẽ tenet
vñ pſal. Narrabo inq̇t nomen tuũ fratrib⁹ meis. Videt ⁊ ſentit ſpiritũ
ſanctũ a patre ⁊ filio ꝓcedentẽ. domeſticum eſſe ſocium factoꝛẽ ⁊ diſpẽ
ſatoꝛem ſuum. qꝛ ipſe vere ꝯſolatoꝛ penitentium. ⁊ aduocatus oĩm in ſe
ſperantiũ. Videt verũ deum ⁊ ſentit ſpũaliter angelos ⁊ oẽm celi celoꝝ
ſenatum ſibi applaudentẽ. ⁊ vt ꝯciuis eoꝝ aſcribi mereaꝛ Ibiqꝫ celebꝛa
tur familiare colloquiũ inter deum ⁊ moyſen amicum ſuum. i. fidelẽ mi
niſtrũ. Penſa igitur iugiter. amplectere ſuauiter. repone fideliter q̇d au
dis. q̇d agis. q̇d legis. quid tenes. Calix ſepulchꝛum xp̃i. patena lapi
dem ſuppoſitum. coꝛpoꝛale ſudarium. Subtractoꝛia coꝛpoꝛalia linthe
amina. q̇bus inuolutus fuit xp̃us ſignificat. Hoſtia quam vides nõ eſt
panis. ſed caro ⁊ ſanguis eius q̇ pependit in cruce pꝛo mundi vita. Iaꝫ
oculis tuis vides panem angeloꝝ qui neſcit putreſcere. non vadit in ſe
ceſſum. ſed ducet te in excelſum. illuc reducet te vnde retraxiſti imaginẽ
Hoc itaqꝫ ſacramentũ ab eterno in celo repoſitum. ſed dyabolo penit⁹
celatum. ꝓpheris q̇buſdam reuelatũ. ſollicitudini ⁊ ſanctitati veſtre eſt
traditum ⁊ ꝑ oĩa donatum. Quis vidit talia videant oculi ne miren
tur. quia omnia ſicut voluit fecit. O ſacerdotes quantũ eſt ꝙ in eleuati
one manuũ veſtraꝝ. capita regum inclinantur. ꝙ reges ⁊ regine vobis
munera offerunt. Oĩs eccl̃ia vos patres ꝯfitetur ⁊ expectat interceſ
ſoꝛes. In quoꝝ priuilegiati amoꝛis pꝛemium datũ et dictum eſt petro
Paſce oues meas. in ſingularitate poteſtatis datum eſt ⁊ dictũ eſt apo
ſtolis. Quodcũqꝫ ligaueris ſup terrã. ⁊c̃. Penſate q̃ntum eſt hoc maxi
mũ. ſ. ſi ad legationẽ angeloꝝ aſcenſus hoĩm expectaꝛ. q̃ntum g̃ eſt ſi ad
arbitriũ hoĩm aſcenſus inclinaꝛ angeloꝝ. Audite veſtri officij dignita
tem. cautelã ⁊ cõſtantiã. cũ dixit elegi vos ⁊c̃. officium vt cum dixit ea
tis. cautelam. vt cum dixit. fructũ afferatis. conſtantiã. vt cum dixit. fru
ctus veſter maneat. Vobis etiam dcm̃ eſt Ite in oꝛbem vniuerſum ⁊c̃.
Electi g̊ eſtis vt eatis ergo periculoſum eſt vobis ſtare. periculoſius ſe
dere. periculoſiſſimum eſt iacere

Recoꝛdoꝛ me legiſſe ꝙ accidit in burgundia. cum ſacerdos qui
dam veniret ſinodũ tranſiens ꝑ mediũ nemoꝝ. obuium habuit
dyabolũ in figurã hoĩs trãſfiguratũ. quem cum ſalutaſſꝫ tradi
dit ei litterã quandã clauſam tradendã ep̃o vt vniuerſis rectoꝛib⁹ in il
la ſinodo congregatis. Quam cum aperuiſſet epiſcopus in pñtia omni
um fecit legi Tenoꝛ aũt illius littere erat iſte. Rectoꝛes tenebꝛaꝝ recto
ribus eccleſiarum ſalutem. Mandamus vobis ꝙ multum diligimus
vos. quia quodcunqꝫ vob̃ ꝯmittiꝛ. ad infernum cum magnis glomera
tionibus deſtinatis Item alibi dictum fuit epiſcopo peruerſo a xp̃o do
mino. Quando mihi reduces animas quas cum pꝛauo exemplo dam

Clericoꝛum

nificaſti. Bernardus Timeant clerici miniſtri eccleſiaꝝ. qui in terrꝫ res ſanctoꝝ quas poſſident tam inique gerunt. vt ſtipẽdijs que ſufficere debeant minime contenti. ſuꝑflua quibus egeni ſuſtentari deberent. impietate ſacrilegij ſibi detinent. ⁊ in vſus ſuperbie atqꝫ luxurie victum pauperum cõſumere non verentur. duplici iniq̃tate peccãtes. ſcꝫ et q꜡ aliena diripiunt. ⁊ ſacris in ſuis vanitatibꝫ ⁊ turpitudinibꝫ abutuntur. Heu hodie non paſcunt paſtoꝛes oues. ſed ſeipſos. ꝓpter quod cõminatur eis dñs damnationem. Ezechielis. xliij. Ve paſtoꝛibus hieruſalem. qꝛ paſcebant ſeipſos. ⁊ oues nõ paſcuntur a paſtoꝛibus a quibus paſci deberent. vnde Bernardus. Conuenit bonitas amabilem. ſcientia diſcibilem. diſciplina ymitabilem reddunt: Scientia ⁊ diſciplina bonitatez attrahunt. ſcientia coꝛrigit ⁊ diſciplina paſcit. Debet autem quilibet prelatus ⁊ religioſus et clericus qui alijs p̃eſt ſollicitꝰ eẽ q̃uo deo oĩpotẽti placeat in puritate ſue conſcientie. Bernar. Manducare ſpiritualr̃ coꝛpus chꝛiſti. eſt paſſionis et redemptionis eius attentius recolere ſacra beneficia ad ſumendum ſuauiter in conſcientia. ⁊ recolenduꝫ fideliter in memoꝛia. Auguſtinus. Quotidie coꝛpus chꝛiſti ſumere nõ laudo nec vitupero. Hoc eſt ſignum ſepe communicandi. cum de perceptione huius ſacramenti timoꝛ ſeruilis minuitur. ⁊ incendium charitatis plus augmentatur. Sed per hoc aliqui retrahuntur cum de communione deuotionem et conſolationem ſingularem non ita percipiunt pꝛout eis beneplacitũ foꝛet. Et hi magis ſua q̃ꝫ q̃ dei ſunt videntur querere.

Venerabilis ſanctitudo manuũ ſacerdotum. O felix exercitiuꝫ o mundi vere gaudium. vbi ima ſummis iunguntur. cum xp̃s tractat chꝛiſtum. ſacerdos dei filium. tibi delicie ſunt eſſe cum filijs hominum. vnde Petrus in canonica Vos eſtis genus electum. regale ſacerdotium. gens ſancta. populus acquiſitionis. Auguſti. Vos eſtis inquit genus electum. non ſolum electione tempalis p̃lationis. ſed vt ſpero electionis eterne pꝛedeſtinationis Unde Apoſtolus. Elegit eos ante mundi conſtitutionem. qui nondum erant niſi p̃deſtinari. Auguſtinus. Quomodo elegit eos ante mundi conſtitutionez. qui nondũ erant niſi pꝛedeſtinando Gregoꝛius. Pꝛedeſtinatio nihil aliud ẽ q̃ꝫ gratie pꝛeſentis ⁊ gloꝛie futurre pꝛeparatio. Auguſtinus. Quatuoꝛ eñ requiruntur ꝓꝑie ad pꝛeparationem gratie pꝛeſentis ⁊ pꝛedeſtinationez gloꝛie future. Pꝛimũ eſt voluntas tribuentis. Secunduꝫ eſt libertas voluntatis. Tercium eſt pꝛedeſtinatio non exiſtentis. Quartũ eſt meritum accipientis. alioquin nec gratia in pꝛeſenti. nec ſequetur gloꝛia in futuro. Unde apoſtolus. Quos pꝛeſciuit hos ⁊ pꝛedeſtinauit cõfoꝛmes fieri hymagini filij dei. ſcꝫ ſacerdotis in tanti miſterij miniſterio. Idem Quos pꝛedeſtinauit hos ⁊ vocauit. ⁊ quos vocauit hos et iuſtificauit et quos iuſtificauit illos ⁊ magnificauit. Gloſa. In pꝛedeſtinatione eſt gratia. in vocatione potentia. in iuſtificatione leticia. in magnificatione gloꝛia. Unde vos ſacerdotes eſtis genus lectum

Stella

Auguſtinus. O preſbiter ſiue ſacerdos. ſicut deus te elegit ⁊ ꝑe
legit reddere rõem villicatiõis tue. in quã vel quod tu in hoc ſe
culo eligeris. dum deus electionẽ a te requiret. non eſt dubiũ da
re an ſacerdos ſit angelus an dyabolus. Si vixerit in caſtitate corpo-
ris ⁊ anime ⁊ humilitate eſt angelus Si vixerit econuerſo eſt peior dya
bolo. ⁊ hoc eſt horribile valde malis preſbiteris. O ſacerdotes conſide
rate veſtre dignitatis dulciſſime excellentiã. quia vos dñs ditauit pre
omnibꝫ ceaturis. Honorandi ſunt quippe ſacerdotes. q̇bus dñs tantã
in mũdo pre omnibꝫ contulit grãm ⁊ honorẽ.

Apientia. Ecce cõputati ſunt. ſcꝫ ſacerdotes inter filios dei. et
inter ſanctos ſors illoꝝ. ſcꝫ ſacerdotum. Merito ergo gaudete
et benedicite vos ſacerdotes dñi dño. laudate ⁊ ſuperaltate euꝫ
in ſecula. qui vos ad tantã dignitatem ⁊ grãm elegit. Et grãs agite ei
pro tantis beneficijs pñtibus ꝑteritis ⁊ futuris. et eternalibꝫ temporali
bus ⁊ ſpũalibus. ⁊ rogate ſuppliciter dicentes. Confirma hoc deus qđ
operatus es in nobis ꝑ immenſam grãm tuã in pñti. ⁊ preſta vt cũ om
nibus nobis commiſſis ⁊ omnibꝫ fidelibus. ⁊ cum omnibꝫ ſanctis ⁊ an
gelis tuis in futuro regno celoꝝ cõfiteamur nomini tuo ſancto. ⁊ glori-
emur in laude tua in eternũ

Ominus noſter pontifex de veſtibꝫ ſacerdotalibus miſticaꝫ vt
ſummus ſacerdos camiſiam induit in almo vtero. ſcꝫ beate vir
ginis Marie. Miniſtri vero iudeoꝝ dederunt ei amictum ala
pis contextũ. Herodes albam. qñ illuſit eum alba veſte indutum Mi-
niſtri pilati cingulũ quãdo flagellis ceciderunt eum. Dederunt ei pha
nonem. quando ligauerunt eum ad columnã. ſtolam ſputis contextam.
Caſulam. quando induerunt eum veſte purpurea dicentes Aue rex iu
deorum. Lanceam pro baculo. Crucem pro ſede epiſcopali. Spineam
coronam pro infula. Clauum in pedibus pro ſandalibꝫ Clauos iu ma-
nibus pro anulo ⁊ cirothecis. Sicqꝫ ornatus pontifex noſter primo tẽ-
plum aſperſit. miſſam cantauit. Heli heli. poſtea indulgentiam dedit di
cens. Pater dimitte illis ⁊c̃. Prelati temere credunt ſibi cuncta lice-
re. Credidit ⁊ cayphas oĩe nephas ſibi phas. Ve miſero mũdo. ve ꝓ̇-
mo. ve ſcđo. Ve ꝑ pontificũ dedecus horrificuꝫ. Pontifices muti. de iu
re ſuo male tuti. Quãuis cornuti. non audent cornibus vti.

Ota ſex vicibꝫ fudit xp̃us ſanguinẽ ſuum pro nobis Primo in
circũciſione. ⁊ hoc fuit noſtre redemptionis initiũ. Scđo in ora
tione. ⁊ hoc fuit noſtre redemptiõis deſiderium. Tercio in fla-
gellatione. Quarto in coronatione. ⁊ hoc fuit noſtre redemptionis meri
tũ. quia liuore eius ſanati ſumus Quinto in crucifixione. ⁊ hoc fuit no
ſtre redemptionis precium. tunc em̃ que nõ rapuit exſoluit. Sexto in la
teris apertione. ⁊ hoc fuit noſtre redemptionis ſacramentum. quia in-
de exiuit ſanguis ⁊ aqua. Sanguis in remiſſionem peccatoꝝ. aqua ad
lauacrum baptiſmi ſacrificandũ.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
151 D 6

Clericorum

Finit ſtella clericoꝝ feliciter.

In laudem libelli

Aſpice pñtis o clerice dicta libelli
  Nomen paſtoris quiſquis habere voles
Terrenis nunq̃ vel paucum rebus adhere
  Hunc mundũ ſpernens. celica ſola pete
O quanta mentis acie ꝑpendere debet
  Is. qui paſtoris accipit officium
Ne pro diuitijs curam ſibi vendicet ipſe
  Et non vt populo dogmate ſubueniat
Crede. tuo dabitur merces condigna labori
  Apte ſi ꝓprium rexeris ipſe gregem
Illicitus ſi cecet amor te diuitiaꝝ
  Letheas ditis ingrediere domos
Labitur ex vero ſi quis tuus agnus ouili
  Ad xp̄i caulam dulcius hunc reuoca
Uerus paſtor oues ad ſummũ ducat ouile
  Terrenos cum artus ſpiritus exuerit.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
151 D 6

Koninklijke
Bibliotheek
te 's Hage

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
151 D 6

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
151 D 6

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
151 D 6

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
151 D 6

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
151 D 6

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
151 D 6

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
151 D 6

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
151 D 6

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
151 D 6

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
151 D 6